

ÚJ TANÉV, ÚJ IGAZGATÓ

(Kecskemét Lapok, 203. július 31.)

Mint ismeretes, Klinger Ádámnak, a Bolyai János Gimnázium igazgatójának a mandátuma szeptember elsejétől lejár, s mivel elérte a nyugdíjkorhatárt, nem pályázott a direktori székre. A megüresedett státuszra két belső pályázat érkezett az önkormányzathoz. Az egyik dr. Főzőné Timár Éváé volt, a másik pedig az egykori helyettesé, Vargáné Hajdú Máriaé. A tantestület – ha nem is jelentős többséggel – Főzőné mellett tette le a voksot, amit a városi képviselőtestület is jóváhagyott. Szeptember elsejétől dr. Főzőné Timár Évát nevezték ki a rangos intézmény élére. Ebből az alkalomból beszélgettünk az igazgatónővel.

Névjegy

Név: Dr. Főzőné Timár Éva

Született: 1956. március 8-án, Szegeden.

Foglalkozása: A Bolyai János Gimnázium igazgatója.

Tanulmányai: A szegedi Radnóti Miklós Gimnázium kémia tagozatos osztályába járt, majd az érettségi után a JATE TTK biológia-kémia szakán jelesre diplomázott. 200-ben végezte a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közoktatásvezetői szakát.

Szakmai útja: Az egyetem elvégzése után két évig a hetényegyházi Móricz Zsigmond Általános Iskolában tanított, majd 1981-től 1988-ig az akkori Molnár Erik, ma Arany János Általános Iskolában dolgozott. Ezt követően a Bolyai János Gimnázium tanára, a biológia munkaközösség alapító tagja.

Családi állapota: Két nagylány édesanyja, férje csoportvezető ügyész.

Hobbija: Az olvasás és a varrás.

– Évtizedeken keresztül tanított. Miért pályázott vezetői posztra?

– A végső indítást az adta, hogy megtudtam Klinger Ádámtól, nem óhajt újra pályázni. Szeretném azt is előre bocsátani, hogy mind a mai napig imádok tanítani. De azt gondolom, elérkezett az idő, hogy kipróbáljam magamat. A gyermekeim már felnőttek, nem igénylik az állandó anyai jelenlétet, segítséget. Most engedhetem meg magamnak, hogy az iskola, illetve annak vezetése játssza a prior szerepet életemben.

– Bízott a győzelemben?

– Reménykedtem. Az utolsó pillanatig semmi sem volt biztos. A másik pályázó is már több éve dolgozik az intézményben, ráadásul ő volt a helyettes is. Szoros küzdelem van mögöttünk. Talán az játszott szerepet a döntésben, hogy én demokratikusabb szellemben gondolkodom, alternatívákat és más vezetési módszereket kínáltam a kollégáimnak. Ezen kívül évek óta a Bolyai János Gimnázium Közalkalmazotti Tanácsának az elnöke, szakszervezeti bizalmija és munkaközösségi vezetője vagyok. Szerepelek az országos szakértői listán, és érettségi elnökként betekinthettem más intézmények munkájába.

– Mit szolt a döntéshez?

– Ott izgultam a családommal a képernyő előtt. Amikor a végeredményt megláttam, alig akartam hinni a szememnek. Annyira készülök az új tanévre, hogy még nyaralni sem megyek. A gyerekek persze utazgatnak, de én csak néhány napra távolodom el az iskolától.

– Milyen újításokat tervez, illetve mi az, amit tovább ápol a megkezdett hagyományokból?

– A jól bevált gyakorlaton nem fogok változtatni. Különös figyelmet fordítok a specialitásokra: a nyelvi, a testnevelési tagozat felkarolására, valamint az informatika oktatására. A felsoroltakon kívül még a tanórák minőségét szeretném előtérbe helyezni, a felvételi eredményességet javítani, valamint az iskolai munkafegyelmet megerősíteni és a jó munkahelyi légkört megőrizni. A tanítási órákon kívüli tartalmas sport-, kulturális és szabadidős programok megszervezése is kiemelt feladatunk lesz. Ezeken kívül szeretném a felvételi rendszert egyszerűsíteni, sokkal átláthatóbbá tenni.

– **Milyen személyi változások lesznek?**

– Nyilván az igazgató úr helyett, és magam helyett is új kollégákat kell keresni, már meghirdettük az állásokat. Még mindig betöltetlen a matematika-fizika és a földrajz szakos tanári állás. Ezen kívül nem lesz változás, hiszen ez egy összeszokott, lelkes kis csapat, akik tudnak jól dolgozni. A könyvtár vezetését pedig csak azért bíztam másra, mert nyugdíjba ment az elődje. Az új kolléga is nagyon lelkes, akárcsak a két helyettesem, dr. Kovács István és Janics Zsuzsanna, akik már bent serénykednek az iskolában.

Fábián Judit

BALLAGÁS (2003. MÁJUS 10.)

Baranyák Zsuzsanna köszöntötte a ballagókat, szülőket, rokonokat, ismerősöket, tanárokat. A Himnusz eléneklése után **Hornyák Henrietta** Jobbágy Károly versét mondta el, majd a Gimnázium **Vis animi kórusának** előadásában Kodály Zoltán: Nagyszalontai köszöntő című művét hallhattuk.

A 11. osztályosok nevében **Csapi Edit** búcsúzott. Így:

„Ismét eljött egy újabb május, egy újabb ballagás. Ám ez kivételes alkalom számotokra, hisz ez a ti búcsútok. Most ti járjátok végig énekelve az épületet, szimbolikusan elbúcsúzva a négy évtől, amit az Iskola keretein belül tölthettek el.

Idén ti, jövőre mi, aztán pedig egy újabb évfolyam következik.

Állandó körforgás ez, akár egy mókuserékben. Ki jobban, ki kevésbé hajtja azt a bizonyos kereket. Mókuserék? Hát igen. Bizonyára mindenkivel előfordult már, hogy megállította ezt a kereket egy–egy tanári intelem, egy rossz jegy, egy csalódás, vagy csak egyszerűen a fáradtság. Mindezek a nehézségek ellenére, most mégis mindenki itt áll, virágcukrokkal a kezében azt a pillanatot várva, mikor léphet át a kapun úgy, hogy semmi kötelezettsége nincs a Bolyai János Gimnáziummal szemben.

Később, a felvételi vizsgák és az új környezet megszokása után biztosan előkerülnek majd az iskolában szerzett élmények: a sorbaállás a menzán, a konyhás néni, a büfés néni, Klárka néni, aki készségesen segít bármilyen típusú sokszorosításban, valamint maguk az osztálytársak, barátok, szerelmek is felbukkannak majd a sok új élmény között. Az iskola minden pontjához egy-egy apró emlék (akár kellemes, akár kellemetlen) kapcsolódik.

Mégis mindezek ellenére azt gondoljuk, (mi harmadikosok, akik csak mosolyogni tudunk magán a tényen, hogy nekünk jövőre kell érettségiznünk), hogy a ballagás nem köthető össze az elválás, a vég fogalmával. Bármikor szívesen látunk és látnak titeket, még akkor is, ha már öregdiáknak számítottok.

Ha jól belegondolunk, nekünk csak előnyünk származhatna abból, hogy **VÉGRE ELBALLAGTAK A NEGYESDIKESEK**, hisz több hely az öltözőben, kisebb tolongás, több szabad oxigén molekula és még sorolhatnánk az érveinket, mégsem így van! A felsőbb évfolyam szinte összenőtt már az alatta lévővel. Barátságok szövődtek, később hasznos ismeretségek alakultak ki, vagy csak egyszerűen pár órányi kellemes élményt szereztünk egymásnak.

Kölcsönadott munkafüzetek, jegyzetek, dolgozatok, egyéb fontos kellékek a tanulmányainkhoz... na és ezután? Most már nekünk kell mindezt megtenni és egy bizonyos stafétabotot is átadtok nekünk ezzel. Míg ti megkönnyebbültök valamivel, addig a mi nyakunkba akasztjátok mindezt.

Azért remélem, minden előnyét ki tudjuk majd használni a végzős diákévknek, és biztosan állíthatom, ti is megtettétek!

Egész évfolyamunk nevében egy Németh László idézettel szeretném lezárni rövidke mondanivalónkat:

„Felemelkedés csak egyféle van: az egész ember felemelkedése. Ez éppoly kevésbé indulhat szellemi indítás nélkül, mint ahogy a gazdasági élet reformja nélkül sem folytatódhat. A kötelességnek nem lehet más mértéke, mint a képesség. Minél tehetségesebb vagy, annál nagyobb adó kötelez. A műveltségre törekvéscélja, hogy az ember megértse helyét, s létét szép és hasznos szereppé tudja alakítani.”

Szeretnénk, ha így hinnétek Ti is, amikor az Életbe indultok...”

Ezt követően a végzősök búcsúdala következett. **Móczár Zsuzsa** és **Tarjányi Tamás** a Szépség és Szörnyeteg című filmből énekelt egy részletet. Majd **Pesti Rita** búcsúzott a 12.-sek nevében.

„Nehéz megszólalni és százhuszféle egyéniség nevében beszélni az elmúlt négy évről. Mégis megpróbálom, hiszen erre soha többé nem lesz lehetőségem.

Elmegyünk. Itt hagyjuk a Bolyait – az összes szép és kevésbé szép emlékével együtt. Az általános iskolai ballagás után – itt, az alma materben – rengeteget változtunk. Próbáltunk már értelmes felnőtt emberek módjára gondolkodni, beilleszkedni a „nagyok” bonyolult világába, s közben megmaradni annak, akik vagyunk. Nagyon nehéz feladat volt ez. Legfőképpen szüleinknek, tanárainknak mondunk köszönetet tanításukért, nevelésükért, személyiségünk csiszolásáért.

A mai nap értünk szól, rólunk szól, értünk van. A rokonok és ismerősök, barátok virágcsokrokkal halmoznak el bennünket, s büszkék arra, hogy mi sikeresen vettük a gimnázium akadályait. Vajon tényleg olyan nehéz is volt ez a négy év? A tanulás mellett mindenkinek jutott ideje arra, hogy számtalan érdekes és szórakoztató programban vegyen részt, mint pl. a Zengő aula, a fordított nap, az éjszakába nyúló 15 órás kosármeccs, vagy a vetélkedők. S persze a Gólyabálra is gondolunk ilyenkor, hisz ezen nyílt alkalmunk az első bemutatkozásra. A szalagavató viszonylag friss élmény még számunkra, amikor is büszkén túrtuk, hogy osztályfőnökünk kitűzze ránk a szalagot, majd a nyitótáncsal ellejthettük életünk egyik legemlékezetesebb táncát.

S kinek is ne lenne felejthető az osztálykirándulás?! Mindenkinek sajátos kis élményei fűződnek ezekhez a kirándulásokhoz. Amikor majd pár év múlva előkerülnek a szekrényekből az ott készült képek, mosolyogva gondolunk vissza a történetekre. Mosolyogva és szeretettel. Persze azért akadtak az osztályon belül nézeteltérések, viták. Az idő majd ezeket is megszépíti. A kibékülésekre most van a lehetőség, most még megtehetjük!

Kedves tizenegyedikesek! Egy dolgot szeretnék nektek tanácsolni: használjátok ki ezt az egy hónapot, amely még hátravan az évből, mert jövőre több tennivalótok lesz, mint valaha. Sok élménydús feladat is vár rátok még. Sok energiátok fog rámenni az érettségire, felvételire való felkészülésre. Higgyétek el, az utolsó bolyais évek más lesz, mint az eddigiek. Ezért is ápoljátok a barátságokat, találjátok ki minél több közös jó programot, egyszóval: élvezzétek a hátralévő hónapokat!

Mindenkinek kívánok ehhez sok sikert – az érettségihez főleg, s ahhoz, hogy megálljátok helyeteket az életben. Ibsen szavaival búcsúzom: „Gyönyörű, ha valaki maga előtt célt lát, s azt meg is valósítja tűzön-vízen át!”

A zászlóátadás után **Klinger Ádám** igazgató ünnepi beszéde következett. Majd díjak, elismerések átadására került sor.

Az **Iskolai Diákbizottság megújulásában** nagy szerepe volt azoknak a végzős diákoknak, akik sok program szervezését vállalták magukra. A Bolyai-hét létrehozásától a Fordított Nap lebonyolításáig, sokszor élvezhettük munkájuk eredményét. Ezért az Iskolai Diákbizottság dicséretben részesítette: **Rónyai Nórát, Járvás Andreát, Tóth Borbálát** a „B” osztályból, **Tóth Katalint**, az „A”-ból.

Négy éven keresztül énekeltek az iskola kórusaiban. Áldozatos magas színvonalú munkájukat a sok Arany minősítés, Év kórusa cím és a Kórusok és Zenekarok Országos Szövetsége Dicséző Oklevele bizonyítja. Ezért a **Kórus Elnöksége dicséretben részesítette: Hársfai Zsanettet, Szeleczi Ildikót, Oberna Annát, Antal Ilonát, Nyúl Krisztinát, Árkli Annát, Jádi Dorottyát, Kulcsár Katalint, Török Enikőt, Bugyi Zsuzsannát, Dóra Mónikát.**

A **Bolyai János Gimnázium legjobb sportolója** a négy éves munkája alapján: **Szabó Viktória** (NB I/B-s kadett válogatott kosárlabdázó, Európa bajnoki selejtezőn a győztes válogatott csapat tagja. Diákolimpián 8 alkalommal vett részt országos döntős csapat tagjaként, ahol egy alkalommal első, kétszer második, háromszor harmadik, egyszer ötödik helyezést ért el. Országos döntős csapat tagja mezei a futóbajnokságon. Számos megyei bajnokságot nyert a 4x400 és a 4x800 m-es váltó tagjaként).

A Bolyai János Alapítvány díjazottjai

Az iskola kulturális életében játszott kiemelkedő szerepéért **5000-5000 forintos tanulmányi ösztöndíjjal** jutalmazta négyéves énekkari munkáját, szólamvezetői tevékenységét és szóló énekesi sikereit: **Kürti Márta, Móczár Zsuzsanna**, 12. C osztályos tanulóknak, és **Lakatos Ábel** 12. B osztályos tanulónak.

8000 forintos ösztöndíjjal jutalmazta:

- **Pesti Ritát** (B): az Illyés Gyula iskolai irodalmi pályázat második helyezettjét, a Németh László felolvasóverseny városi fordulójában szintén második helyet szerző, a Kazinczy Szép Magyar Beszéd verseny országos döntőjébe jutott, az iskolai ünnepeken rendszeresen szerepelt.
- **Nyúl Krisztinát**, 12/C: az iskolai közélet színes egyénisége, az Irodalmi Bolygató szerkesztősége által rendszeresen megjelenő színvonalas írásaiért díjjal jutalmazott, az iskolai ünnepeken meghatározó szerepet játszó, a TIT Országos Levelező versenyein és az iskolai történelemversenyeken sikeresen szereplő, az Országos Katasztrófavédelmi Versenyen harmadik helyezést elért csapat tagja volt.

Kiemelkedő sportteljesítményük elismeréseképpen 8000 Ft-os tanulmányi ösztöndíjjal jutalmazta:

- A magasugrásban és hármasugrásban elért országos bajnoki címért **Adamik Anna** 12. A osztályos kétszeres diákolimpiai bajnok válogatott atlétát.
- A háromszor is a Diákolimpia országos döntőjébe jutott iskolai kézilabdacsapat tagját, **Bartus Rajmund** 12. A osztályos tanulót.
- Iskolánk kosárlabdacsapatának bedobóját, volt kadett válogatottat, aki hétszer jutott a Diákolimpia döntőjébe, az országos döntős mezei futócsapat tagját, a többszörös megyei bajnokságot nyert atlétát, **Szabó Viktória** 12. A osztályos tanulót.

10 000 forintos ösztöndíjjal, a Bolyai János Gimnázium „Legjobb tanulója” címmel három diákot jutalmazott:

- A példaértékű magatartású és szorgalmú, négy éven át kitűnő tanulmányi eredményt elért, két középfokú nyelvvizsgával rendelkező, a latin OKTV második fordulójába és az Ábel Jenő Országos latinverseny döntőjébe jutott, emellett a Kossuth Emlékbeszédversenyen országos helyezést, a Budó Ágoston Országos Fizikaversenyen különdíjat szerző **László Lóránd** 12. B osztályos tanulót, aki tagja volt a Gordiusz matematikaversenyen megyei harmadik helyezést elért iskolai csapatnak is, valamint rendszeresen szerepelt az iskolai ünnepeken.
- A példás magatartású és szorgalmú, négy éven át kitűnő bizonyítványt szerzett, a kémia tantárgy terén az OKTV döntőjében, az Országos Irinyi János Kémiaversenyen, valamint az Országos Kémia Vegyészturnán elért kiemelkedő eredményeiért **Szabó Mária** 12. C osztályos tanulót.
- A gimnázium jó hírnevének öregbítéséhez személyiségével, és eredményességével nagymértékben hozzájáruló, példás magatartású és szorgalmú, négy éven át kitűnő bizonyítványú **Kulcsár Katalin** 12. D osztályos tanulót.

A húszezer forintos Bolyai-díjat

- ◆ a Bolyai János Alapítvány az idén annak a sokoldalú, s az iskola közéletében meghatározó szerepet játszó tanulónak ítélte meg, aki elsős kora óta tevékeny részt vállalt a diákönkormányzat irányításában és szervezésében, s akinek a Diákbizottság elnökeként valódi demokratikus diákszervezetet sikerült iskolánkban létrehozni. Számtalan kezdeményezése közül kiemelkedik a Bolyai János nevét viselő iskolák találkozájának, valamint a „Mit tudom én, hogy mit tudok én” iskolai kulturális bemutatónak a megvalósítása. Emellett kiemelkedő szerepet játszott gimnáziumunk művészeti életében is négy éves kórustagságával, szólámszóvezetői munkájával és szólóénekesként nyújtott maradandó teljesítményével **Tarjányi Tamás**, 12/C osztályos tanuló.

Az ünnepség a Szózat eléneklésével fejeződött be.

PEDAGÓGUSNAP

A szokottól eltérve, jóval az országos ünnepség után került sor iskolánkban a pedagógusnapra köszöntésre. Június 13-án a Diákönkormányzat és a Szülői Szervezet ünnepi kulturális műsorral kedveskedett a pedagógusoknak. Külön is megköszönték a két nyugdíjba vonuló, **Klinger Ádám** és **Tóth Józsefné** munkáját.

Ezután Harkai Hajnalka, a Bolyai Alapítvány kuratóriumi tagja adta át – méltatva a díjazott munkásságát – **a 2003-as Bolyai-díjat Klinger Ádámnak** a következő szavakkal:

„A tantestület kezdeményezésére az idei év díjazottja olyan személy, aki a kezdetektől a Bolyaiban, s a Bolyaiért dolgozik, ezáltal meghatározó szerepe volt abban, hogy iskolánk rövid fennállása ellenére is város- és megyeszerte keresett és elismert intézménnyé váljon. Olyan ember, aki sokat tud a Bolyairól, sőt, ahogy a diákok megfogalmazták, a legtöbbet tudja a Bolyairól. Nem csak azért, mert közülünk ő járta be először az iskolának helyet adó üres telket, hanem azért is, mert megnyitása óta az ő iskolateremtő szándékai szerint működik az itt létesült intézmény” – írta a Köztér2003. szeptemberi számában.

Elképzelései helyességét az élet igazolta, hisz sajátos képzési formánk és beiskolázási stratégiánk nem csak Kecskemét, de a megye egészéből vonzza a tehetséges és törekvő diákokat.

Az iskolánk iránti bizalom kialakításában és megerősítésében döntő szerepe volt az általa szorgalmazott emelt szintű matematika, nyelvi, számítástechnikai és sporttagozatos képzés megszervezésének.

A mai oktatáspolitikai törekvések ismeretében jól látható, hogy a nyelvtanítás szorgalmazásával, majd a számítástechnikai képzés beindításával a tömeges társadalmi igényeket megelőzve jelentkeztünk. Az évek során az is bebizonyosodott, hogy az emelt szintű képzés jóval többet jelent egy-egy tárgy színvonalas oktatásánál - ami persze önmagában is fontos érték - hisz a nyelvi képzést kiegészítő külföldi kapcsolatok diákok, pedagógusok és osztályok sokaságát juttatták olyan maradandó élményekhez, amelyek nem csak a nyelvtanulás iránti elkötelezettséget, a világ iránti nyitottság kialakulását, hanem a közösségi kötelek szorosabbra fonódását, s iskolánk vonzerejének további gyarapodását is hozták. Mint ahogy a sporttagozatosok országos hírű eredményeinek sem csupán a sikert megélték egyéni öröme az értelme, hanem a bolyais kötődés megerősítése...

Az is nyilvánvaló, hogy az iskola helyzetének stabilizálásában, s biztonságos feltöltésében a kedvezőtlen demográfiai viszonyok közepette mekkora szerepe van a kecskeméti és Kecskemét környéki iskolákkal az Iskolatársulás keretében kiépített szoros együttműködésnek. S az sem elhanyagolandó szempont, hogy az Iskolatársulás által iskolánk egy országos jelentőségű pedagógiai kísérlet részesévé válhatott.

Szintén nagy jelentősége van a gimnázium színvonalas működésében az általa kezdeményezett Bolyai János Alapítvány létrejöttének és eredményes munkálkodásának, hisz legnagyobb részt az Alapítvány biztosítja a Bolyai városszerte egyedülálló kulturális és közösségi rendezvényeinek anyagi hátterét.

Kiterjedt társadalmi és szakmai kapcsolatai révén vezetőként sikerrel képviselte az iskola tanulóinak és pedagógusainak érdekeit, s tanulóknak, tanárnak egyaránt élvezhető munkahelyet teremtett, ahol az évek során valamennyiünk öröme nagyszerű pedagógiai értékek teremthettek.

A Bolyai-díjat tehát 2003-ban iskolaalapítói és másfél évtizedes vezetői tevékenységének elismeréséül iskolánk igazgatója, Klinger Ádám kapja.”

TANÉVZÁRÓ ÜNNEPÉLY

2003. jún.14.

A Bolyai János Alapítvány kuratóriuma két tanulót jutalmazott.

- Az iskolai munkához kapcsolódó kiemelkedő művészeti tevékenységért díjban és **8000 Ft tanulmányi ösztöndíjban** részesült **Gonda Anna**, 11. D osztályos tanuló, aki a rajzsakkör és a rajz fakultáció kiváló tagja volt, 2002-ben a Paletta kiállítás egyik fő résztvevője, 2003-ban a megyei amatőr tárlat egyik kiállítója, ezen kívül német nyelvből középfokú „C” típusú nyelvvizsgával rendelkezik.
- **A Bolyai János Gimnázium „Legjobb tanulója”** címet és a vele járó **10 000 Ft ösztöndíjat Mizsei Réka**, 11. C osztályos tanuló érdemelte ki, aki évek óta megyei és országos tanulmányi versenyeken kiemelkedő eredményeket ért el. Kémiából a Curie és Irinyi versenyeken nyújtott kimagasló eredményei után az idén az OKTV-n országos 18. helyezett lett. Biológiából és matematikából is bejutott az OKTV 2. fordulójába. A Talentum biológiai levelező verseny országos döntőjébe is bejutott. A Budó Ágoston fizikaversenyen dicséretet kapott. Magatartása és szorgalma példamutató.

Már régóta tudom, hogy vigyázni kell a déliekkel, náluk az sem biztos, amiről ott a kezemben a faxon kapott válasz. Ez az ideai művészettörténeti kiránduláson is bebizonyosodott, Görögországban. Még az ősszel megkezdtem a szervezést, egy volt tanítványunk, Kajtor Heléna segítségével (ő félig görög). Zömében szállodákban, illetve apartmanokban foglaltunk szállást a csoportnak, de Athénban úgy tűnt olcsóbban megússzuk, ha ifjúsági szállón fogunk lakni. Mindent időben elintéztem, bankon keresztül átutaltattam az előleget.

Athénban kétórás bolyongás után, egy szűk utcában megtaláltuk a szállásunkat. Buszunk nem tudott befordulni arra az utcára, csak két-három sarokra tudott megállni, onnan cuccoltunk be. Egy kedves ír fiú volt a portán, aki közölte, ő még csak három hete van itt, és nem tudja, hol tudna biztonságban parkolni a buszunk. További csalódás ért bennünket, mikor felértünk a szobákba. Kicsit koszos, 6-8 ágyas (emeletes ágyak!) szobák voltak, ahol nem volt konnektor. Ez azért lett volna fontos, mert ez már a harmadik éjszakánk volt indulásunk óta, tehát legtöbbünk telefonja már épp lemerült, valamint a videó és digitális kamerák akkumulátorait is fel kellett volna tölteni. A telefonkapcsolat elengedhetetlen lett volna egy görögországi buszbaleset is, amit itthon bementek a hírekben, de semmi többet, így több szülő kétségbeesetten próbált hívni bennünket. A harmadik döbbenetünk akkor ért bennünket, mikor fél eurós érmét kellett a zuhanyzás előtt bedobni ahhoz, hogy hét percig folyjon a meleg víz. Szerencsére csak két éjszakát töltöttünk itt, úgy voltam vele, majdcsak kibírjuk valahogy.

Elutazásunk előtti este kifizettem a még hátralévő összeget, amely egy kis cetlin volt felírva az ír fiúnál. Másnap reggel mondták, keresett a tulaj, mert még az „extrákat” nem fizettem ki. Nem tudtam elképzelni, milyen extrákra gondolhat, hiszen semmilyen plusz szolgáltatást nem vettünk igénybe, inkább mínuszokról beszélhettünk volna. Kiderült, hogy indulásunk előtt kb. másfél héttel írt egy levelet, melyben közölte, hogy az ágyneműért fejenként két eurót kell még fizetnünk. Ezt először nem akartam kifizetni, mondván, hogy ezt már az első levélváltásban le kellett volna írnia, valamint a melegvízzel járó plusz költségről is tájékoztatni kellett volna, és a parkolásról is mást írt, mint ami a valóság. Erre ő azt mondta:

- Ezt Önnek tudnia kellett volna, hogy egy ifjúsági szálláson ez így szokott lenni.
- Eddig Németországban, Olaszországban, Angliában szálltam meg Ifjúsági Szállókban, de sehol sem kellett a meleg vízért külön fizetni. Ha összeadjuk a szállás, az ágynemű és a melegvíz díjának összegét, ezért szálládai szobát is kaptunk volna reggelivel.
- De nem ezen a környéken. Az Omónia tér és környéke csúnya, ezt a környéket, a Márvány Stadion környékét, meg kell fizetni.
- De itt a buszunk sem tudott parkolni, sőt befordulni, megállni sem, messzebből kellett cipekednünk.
- Miért nem kérdeztek engem, én megmutattam volna, hol lehet parkolni?
- És konnektor sem volt a szobákban... – soroltam tovább a hiányosságokat.
- Miért nem szóltak? Én nem tudtam semmilyen problémájukról, pedig biztos találtam volna rá megoldás? – Mindezt egyre hangosabban és ingerültebben. A szóváltás eredménye egy kevéske engedmény lett. Dacosan a kezébe nyomtam a kialakított összeget, de legszívesebb megmondtam volna neki, hogy ezt a szállót senkinek sem fogom ajánlani, sőt....

Már éppen léptem volna ki a parányi, rengeteg kacattal teli irodából, mikor megállított:

- Ezt magának szántam, egy kis szuvenir. – mondta és átadott egy dobozkat.

Olyan dühös voltam, hogy átvettem ugyan és megköszöntem, de nem bontottam ki. Már a buszban ültünk, mikor kinyitottam a dobozt, amelyben Platón szobra lapult.

- Hát ezt megkaptad Mariannka! – mondtam magamban. Meg kell hagyni, nagyon stílusos volt az úr.

BERENTE ERIKA

„UNGARISCHE, FEELING, JAWOHL!”

(A 10/D a szomszédban. Benyomások a reini testvériskolánknál tett látogatásról)

Kecskeméti Lapok, 2003. szeptember 11.

Alighogy véget ért a sulis, elindultunk *Huberné Fekete Elvira és Nyitrainé Kühn Claudia* tanárnő vezetésével Ausztriába, Graz környékére osztálykirándulásra.

Nagy kedvvel indultunk, de kissé félelemmel töltött el, hogy egy hétig csak németül kell beszélni.

Az első sokk mindenkit a megérkezéskor ért, ott állt rengeteg ismeretlen ember és csak ránk várt. Azzal vigasztaltuk magunkat, hogy ők is legalább annyira félnek tőlünk, mint mi tőlük. De szerencsére kellemes csalódás ért, a lányok, akikhez mentünk nagyon aranyosak voltak, szüleik nemkülönben.

Még aznap este megmutatták nekünk a faluban a fontosabb helyeket, ezek jelen esetben a diplomát meg néhány boltot jelentettek. De nem úgy kell ám elképzelni egy osztrák falut, mint egy magyart! Itt minden régi ház szépen felújított, az újak gondozottak, a kertekben gypeszönyeg van, és minden virágzik, no és persze tömegtelen kerámia béka, kerti törpe minden méretben, bot végére szűrt karácsonyfadísz és rengeteg plüss maci, csak úgy díszítésként. Hát kell ennél idillibb környezet?

Másnap beutaztunk Grazba, Stájerország fővárosába, amely a második legnagyobb város Bécs után. Ez aztán tipikusan olyan hely, ahol a magyar turista szeme-szája tátva marad!

Gyönyörű, több száz éves „Tesz-vesz város”-házak, keskeny, görbe utcácskák, akár Olaszországban. És rengeteg bolt! A Givenchy sminküzlettől kezdve Hugo Boss modelleken át a Bahia stílusig minden ízlésnek való ruhák, ékszerek, parfümök... De előtte nem árt egy bankot kirabolni, különben már az első bolt után enni sem marad pénzünk

Na de nemcsak shoppingoltunk egész nap (ezt a szót egyébként már az osztrákok is átvették), hanem felmentünk a Várhegyre, voltunk fegyvermúzeumban (mely egész jó lett volna, ha tökéletesen értem az idegenvezetőt), és persze az osztrák osztályfőnök jóvoltából háromszor rohantunk át a városon, hogy a sok szép ablak közül megnézzük a stájer építészeti jellegzetességeket. Városi sétánk e szakasza szép lett volna, ha közben nem zuhog az eső.

A hét fénypontja mégiscsak a csütörtök volt, ugyanis ezen a napon szintén a helyi osztályfőnök vezetésével három hegyet másztunk meg, kb. 8 óra alatt. Azt hiszem, elég, ha annyit mondok, inkább akármennyi Bolyai-kör, mint ez a túra ismét. A legizgalmasabb az volt, mikor másfél km hosszán, csúszós falétrán meneteltünk fölfelé két meredek sziklafal között, alattunk pedig hol 3, hol 10 méterre zubogott a víz. Csodálatosan szép tájakon jártunk, de valahogy nem volt lehetőségünk arra, hogy megcsodáljuk, mert a mászás folyamatos koncentrációt igényelt. Viszont nem valószínű, hogy még egyszer eljutok erre a helyre, így mégiscsak szép emlékként őrzöm ezt a napot.

Pénteken lazításként bementünk a suliba, amely egy óriási, több száz éves kolostor épületében van, a udvar közepén pedig egy barokk díszítésű templom áll. Az egésznek az a „szexepilje”, hogy néha még szerzeteseket is látni, amint ősrégi, kézzel festett könyvekkel a hónuk alatt átbálgatnak az udvaron.

Az első három órán vettünk részt. A tanárok kedvesnek tündek, az egész légkör sokkal lazább volt, mint nálunk általában. Csak viszonyításképpen: négy nyelvet tanulnak, angolt, franciát, latint és spanyolt vagy olaszt. És még beszélni is tudnak! Egyébként szegényeknek kéthetente van még szombaton is sulis, és külön van a fiú és a lány tornaterem. Hogy miért? Ki tudja...!

Este egy kis műsort adtunk elő, melyet mindenki tátott szájjal nézett, és úgy tűnt, a paprikás krumplink is ízlett a mintegy 100 főnyi társaságnak.

Ugye a kirándulás nem ér semmit buli nélkül, elmentünk hát aznap diszkóba. Előtte azért annyit nem árt megjegyezni, hogy ebben a tartományban olyan törvény van, mely szerint a

tizenöt évesek este 11-ig maradhatnak bulizni, a tizenhét évesek pedig hajnali kettőig. (Ha valaki tovább akar maradni, anyucitól írásos engedélyt kell szereznie.) A diszkó kilenckor kezdődik, de élet csak 10-től van és 2-kor már szinte üresen áll. A bejárat előtt egy mentő- és egy tűzoltóautó örködik, ha netán valami történne.

Mi mindezek ellenére bemerészkedtünk, de akadt még egy meglepetés: a DJ ősz hajú, valahol 45 és a nyugdíjkorhatár között. Azért néhány tuc-tuc alapra nyomott boci-boci tarka-szerű német zenétől eltekintve egész jó bulit csinált. Bocsánat, csináltunk! Valamiért mi voltunk ott a fő attrakció, ezért próbált sokszor a kedvünkre tenni.

Mindent egybevéve jó volt a kirándulás, Ausztria gyönyörű, de már pár nap után sok volt nekem. Annyira szép, annyira tökéletes, hogy öröm volt a határ túloldalán egy kis gazos árokpartot, meg düledező házat látni.

Azt hiszem, a többiek nevében is mondhatom, hogy jól éreztük magunkat. „Rossz pénz nem vész el!” – ez most is érvényes volt. A helyi DJ szavaival élve: „Ungarische feeling, jawohl!”

SCHNELL ILDIKÓ

A TRAGÉDIA AZ ÚJ NEMZETIBEN

Színházi élmény és tanítási folyamat kölcsönhatása

Véletlen és szerencse műve volt, hogy diákjaimmal együtt ugyanakkor láttuk a Nemzeti Színházban Az ember tragédiája előadását, amikor az irodalom órákon is a Tragédia elemzése került sorra.

Ritka alkalom, hogy az olvasás mellett valóságos színpadi élmény is erősíti a közös munkát az órákon. Természetesen hosszas vitát folytathatnánk arról, hogy mennyiben segíti, illetve befolyásolja a színházi élmény, az adott rendezés és színészi játék az értelmezést, hogy szabad-e egyáltalán a tanítás során az eredeti szövegen túl bármilyen egyéb hatásnak teret engedni. Azt azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a színházművészet előadóművészet. A színdarab akkor nyeri el végső és teljes formáját, ha eljátsszák, ha mind a rendező, mind a színészek rajta hagyják kezük nyomát. S persze emiatt minden előadás más és más, valahol mi is, a mi korunk és világunk is benne él.

Sokkal kényesebb ez a kérdés, ha egy abszolút klasszikusnak számító művet visznek színre. A közönség egy része valószínűleg minden modernizálást, aktualizálást szentségtörésként fog megélni, mert lelke mélyén egy megfellebezhetetlen képet őriz a már jól ismert darabról. A diákokkal más a helyzet, nincsenek rögzült emlékképeik, betanult mondataik, féltett meggyőződéseik, tehát sokkal szabadabban gondolkodnak és éreznek. A Tragédia esetében sokat lendíthet az élő előadás a közös munkán, mert Madách műve nehezen értelmezhető. 17 évesen nem olyan egyszerű az emberi lét végső kérdéseiről filozofálni, sem ennek a nagy ívű történelmi időutazásnak minden mozzanatát befogadni. A fiatalok jelentős része egészen egyszerűen még nem elég érett erre, először visszaretten, majd békés érdektelenségbe burkolózik. Ebből a reménytelen állapotból ragadott ki mindnyájunkat a Szikora János rendezte darab.

Első és az előadás egészére jellemző erénye az, hogy a hangsúly a képi megjelenítés javára billent. Ez a képernyőn nevelkedett nemzedék számára hihetetlenül megkönnyítette a befogadást. Igaz, hogy emiatt esetenként leegyszerűsödött a madáchi mondanivaló, de a lényeg megmaradt. A modern képi hatások tették az előadást sokszínűvé, izgalmassá, káprázatosná.

Nézzük a továbbiakban, hogyan vélekedtek a diákok maguk az előadásról: Rendkívül jónak találták az Úr megjelenítését és a színek közötti időutazást. A színek közül az egyiptomi, a konstantinápolyi és a római tetszett leginkább. A legkevésbé a falanszter és a prágai szín kötötte le őket. Közvéleménykutatásom rövid summázata pontosan szemlélteti a fiatalok

vonzódásait és ellenérzéseit. A falanszter és a prágai szín volt a legfilozofikusabb, ezekben lelassult a cselekmény, kevesebb volt a színpadi akció. Pedig a falanszter megoldása a képernyővel különösen jó, mert felerősíti az elidegenedés folyamatát. Ezzel szemben a teljesen testtelenné és fogalmivá változtatott Úr, amely inkább egy titokzatos számítógép képernyőre emlékeztetett, osztatlan elismerést aratott. Ugyanígy hatott a színek közötti időutazás képalkotója a földalatti csatornarendszeren át, újra és újra felvillantva a riadtan körbepillantó Bambit. Mintha egy távirányító gombjait nyomta volna egy láthatatlan kéz.

Az egyiptomi szín is a látvánnyal hatott. A kövekbe zárt rabszolgák összehangolt mozgása lenyűgözően ábrázolta a fizikai szenvedést. A római színben is a mozgás látványa ragadott magával, felerősítve a szín erotikus kisugárzását. Konstantinápoly különleges szerepet kapott a színpadon, a tragédián belül itt jelent meg a klasszikus komédia kettős dramaturgiája, az úr és a szolga szerelme. A két ellentétes műfaj keveredése sajátos feszültséget teremtett, szinte színház a színházban hatása volt, felerősítve azt az érzést, hogy Madách művébe, éppen, mert magáról az emberi sorsról szól, minden befér: múlt, jelen és jövő, modernség és hagyomány, szenvedés és élvezet, minden szélsőség, amit csak ember megélni képes. Éppúgy egyetemességre törekszik, mint Dante, és éppannyira tragédia, mint Dante műve komédia.

Itt érkeztünk el arra a pontra, hogy végiggondoljuk, milyen mértékben indokolt Madách művének aktualizálása. Ezt a szempontot követve pedig azt vizsgáljuk meg, hogy a diákok milyen mértékben tudták megfejteni az aktualizáló elemek jelentését és célját.

Harmadik szín, pálmafás vidék, a színen Éva, Ádám és Lucifer. Miközben a két férfi "megváltja a világot", Éva a walkmanjét hallgatja, ritmikusan mozogva a zenére. Ismerős kép a fiatalok számára, a azonnal kész is a válaszuk: önmagunkba fordulás, társtalanság és érdektelenség vegyülete, az elidegenedett ember reménytelensége.

Egyiptom, a fáraó ugyan leszáll a trónjáról, de nem enged férfiúi büszkeségéből, sörrel a kezében szónokol saját eszéről és éleslátásáról, mélyen lenézve a nőt, aki felnyitotta szemét, akinek a jövőjét köszönheti. A mai férfiek nevetséges és elkedvetlenítő "ösapját" látjuk.

Konstantinápoly, a seregei élén bevonuló Tankréd / Ádám mai egyenruhába bújtatott gyermekeket vezet fel a színre. Tiltakozás ez mindenfajta háború ellen és demonstráció a gyermekek élethez való joga mellett. Meghurcolásukért mindig a felnőttek örültsége a felelős, akár középkori keresztes hadjáratról legyen szó, akár 20. századi világháborúról.

Eszkimó szín, de eszкимónk egy szeméthegey kellős közepén él. Itt nem hó van, csak hulladék. Ez lesz a mi világunkból is? Középpontban egy árva képernyő, s benne Bambi története. Ez maradt meg a civilizációnkból, egy Disney rajzfilm édeskés figurája, aki riadtan pislog egy idegen és érthetetlen világban, iszonyatos kontrasztot teremtve a tévé művi és a környezet valóságos világa között. Ez marad belőlünk?

Végül következnek London. Itt a legerősebb az aktualizálás, hiszen ez a jelenünk. Csupa mozgalmasság, csupa szín, hang és mozgás. Az élet egy nagy bevásárló központ köré szerveződik. Mai életünk sarokpontjai irányítják itt a cselekményt: pénz, csillogás, kéj, erőszak. Ádám és Lucifer mikuláskosztümbe bújva jól illusztrálja a hazug látvány és a kínzó belső üresség együttesét. Mindenki szerepet játszik s az életük klisék szerint alakul, mint a színpadi háttér árnyjátékai (szex, drog, krimi, karácsony). A színt záró haláltánc is ennek gondolatnak a fényében módosul, az emberek óriási hulladékgyűjtőkben végzik, Éva pedig rajzfilmekre emlékeztető mozgással lép át a síron, belelopva a komikumot s ezzel triviálissá téve felmagasztosulását.

A diákok itt összefoglalt gondolatait olvasva úgy tűnik, igenis indokolt a darab aktualizálása, hisz teremtett egy olyan síkot az előadásban, amely konkrétan a mának szól, mai életünkből táplálkozik, s amit a fiatalok pontosan megértettek. Ez a vélemény még akkor is fenntartható, ha voltak bizony olyan elemek is, amelyeket nem tudtak olyan könnyen értelmezni, vagy talán sehogy sem. De sokkal befogadhatóbban szólt hozzájuk, mintha a rendező egy betűt sem változtatott volna az eredeti szövegen.

Sok kritikai megjegyzés hangzott el amiatt, hogy elmaradt a művet záró jól ismert szállóige. Igen, hiányzott valóban, mert nem annak a meghitt két sornak az emlékével hagyhattuk el a színházat, mint egy szöveghűbb előadás után. Az előadás szellemiségéhez híven a záró jelenetben is a képi sík értelmező szerepe dominál, az első emberpár megtisztul a feltörő vízsugárban. A színpadon ily módon megjelenített isteni erő szellemi és erkölcsi tisztító hatása talán még erősebb optimizmust sugall, mint a hosszas filozófiai fejtegetés után elhangzó madáchi mondat. Mindenesetre könnyebben felfogható, mert egyszerűbb és egyértelműbb.

A szereplők megformálásában is többféle változtatás vehető észre. Különös ötlet, hogy a három főangyal, az Úr dicsőítői leszállnak a mennyből, és tevékeny részeseivé válnak a történelmi színeknek. Éppúgy, mint a három főszereplő. De azzal, hogy szerepet vállalnak a cselekményben, emberivé válnak, lehámlik róluk az angyali máz és igencsak esendő, mindennapi lényekké silányulnak. Éva alakját alapvetően nem változtatta meg a rendezői koncepció, de Ádámmal bizonyos szempontból ugyanaz történt, mint az angyalokkal. Egy teljesen hétköznapi, esendő, saját sorsát irányítani nemigen képes, a lényegét gyakran nem látó Ádám viaskodik a színpadon. Nem hősosz, nem átszellemült félisten. Egyszerűen csak ember, mint mi mindnyájan.

És még egy megjegyzés: Ez az előadás nem változtat az alapvető tradicionális értékrenden. Itt az Úr a mindenható erő és a teljesség képviselője. Lucifer nem veszi át szerepét és zárszavát, mint a Bodolay Géza által rendezett kecskeméti előadásban, hanem megsemmisülve hordja el az irháját, kicsinyes ördöggé aljasulva az utolsó színben. Nem áll a feje tetejére a világ, világos határvonalat húz jó és rossz között.

DR. KOVÁCS ISTVÁN:

**KÖNNYEBBEN, KÖZELEBB A MŰHÖZ
AVAGY GONDOLATOK EGY MODULTÁRGY BEVEZETÉSÉHEZ**

(Magyartanítás 2001/5. novemberi)

„Az a jó film, ami visszaárad az emberbe másnap is, s az a nagy film, amely az idő múlásával újra és újra leperreg a lelkekben” – írta elég régen Szabó Pál. De vajon érvényesek-e szavai napjainkban, amikor a **Mozgókép és médiaismeret** c. modultárgy helyet kap oktatásunkban? Akkor, amikor a befogadók, különösen a fiatalok arculata, a műveltségismény alaposan megváltozott, amikor a művészetek társadalmi megítélésében is alapvető módosulások következtek be? Aztán nagy átalakulás jellemzi audiovizuális kultúránkat is, amely természetszerűleg maga után vonja igényrendszerünk és ízlésünk alakulását is.

Jól tudjuk ezt mi az iskolában is, gyakorló pedagógusok, nap mint nap érezzük, hogy Hollywoodnak milyen nagy befolyása is van a filmre. És nemzeti filmművészetünk, egyáltalán az európai film hol van e skálán? Alig látható belőle valami. Pedig a magyar film is integráns része nemzeti kultúránknak. S mint ilyen, a kulturáltabb látást, a tágabb élményvilágot, a csiszoltabb ízlést, a biztosabb ítéletalkotást, a művek fogékonyabb befogadását segít(het)i, ha mi ehhez segítséget adunk, pl. a tervezett médiaórákon vagy magyarórákon.

Susan Sontag jóslata egyre inkább beválik, miszerint „a társadalom akkor válik modernné, ha fő tevékenységének egyike az lesz, hogy képeket termel és fogyaszt.” Hát itt vagyunk! Magyaróráinkon is tapasztaljuk, hogy a művészet sokfunkciós érvényesülésekor a befogadók közti elemi-köznapis, a mennyiségi-fogyasztói és a minőségi szükségletek nagyon is különböznek. És még mindig nagyon kevés magyar szakos kolléga ismeri fel/el, hogy „az irodalom, a zene, a képzőművészet mellett a filmhez érteni: ez is a modern műveltség követelménye”, ahogy *Balázs Béla* fogalmazott annak idején. Nem az irodalom vesztését kell látni e nyitásban, hanem azt a lehetőséget, hogy a fiatal a már birtokolt irodalomelméleti, esztétikai ismeretekkel hogy képes „behatolni” egy másik művészeti ág területeire. Ehhez azonban nem elég elvinni őket a moziba, leültetni a videó elé, nevelni is kell, irányítani szükséges őket e művészet értékeire, főbb jellemzőire, hogy „megszülessenek ezek a szépségek”.

Személyesen is örülök, hogy külön tantárgy a középiskolában a mozgókép és médiaismeret. Végre nem lopott percek, órák lesznek a huszadik századi művészeté, hanem külön stúdium.

Meggyőződéssel vallom, hogy nem filmtörténetet kell oktatnunk ebben a modulban, hanem az élő filmet, s annak értékeit kell megismertetni velük. S ha az művészet vagy épp tisztességes iparos munka – annak élményszerű megismerése, megszerettetése is lehet közös élményt adó szép pedagógiai feladat. Ám tanítványainkkal csak úgy tudunk napi mozi- és tévéélményekről beszélni, ha őket is megismertetjük a filmes szépségekkel, a média értékeivel, s csak úgy lesznek ők is képesek a ma filmjeit érteni, ha ismerik, pl. *Wajda Hamu és gyémántjában* a fejjel lógó kereszt jelentését, vagy *Fábri Körhintájának* híres lebegő-émlékező hintajelenetét, *Eisenstein Patyomkin páncélosának* odesszai lépcső-jelenetsorát, tudnak *Szabó István* villamos-jelképeiről, *Hitchcock Psychójának* zuhanyozós képsoráról elemzően beszélnek, *Huszárik Szindbád* „filmfestményét”, *Jancsó* kamera-baletteit megismerik a *Szegénylegényekben* és az *Égi bárányban*, vagy *Fellini Országúton* c. filmjében a Bolond kavics-hasonlatát és Gelsomina trombitálását, stb.

Ma is sok tízezer fiatal néző éhezik egy-egy filmértékre, egy nagy ívű alkotópálya értő megismerésére, a sok-sok perc-figurákká lett szappanhősök helyett. De ha nincs meg a tudatos kínálat, akkor marad az ösztönös érdeklődés, és a kacatfilm-mámor.

Eddig sem hiányzott óráimról a film, a tévéjáték. Igaz, főleg adaptációk voltak ezek, segítői, kiegészítői az irodalmi tananyagoknak. Elfogult vagyok, mert évek óta – még általános iskolásokkal kezdtem – művelem ezt az értékmegismertetést.

Új tárgy! 2005-től akár érettségi tantárgy is lehet, 11-12. osztályban fakultációs tárgy, sőt a kommunikációs szakon javasolt e "modulból" az érettségizés.

Nagyon változatos „előéletű”, „mediatizált” gyerekanyag kerül be hozzánk, a gimnáziumba. Kb. harminc helyről iskolázunk be: Öcsödtől Dunaújvárosig ugyanúgy vannak tanulóink, mint Kiskunmajsától Dabasig. Ezért is gondoltunk arra a kecskeméti Bolyai János Gimnáziumban, hogy a 11. évfolyamon, heti egy órában oktatjuk e modult egy arra speciálisan kialakított, technikailag felszerelt (211-es) teremben. Mert ne feledjük: ez a tárgy nagyon is eszközfüggő! A 38 alapóra elég lesz talán arra, hogy valóban a mozgóképi és médiaismereti jellemzőkkel testközelből is megismerkedjen a tanuló. A tovább tanulni szándékozónak pedig ott van a heti 2-2 óra fakultáció, pluszként.

Sietve írom le, iskolán belüli összefogás nélkül meghal e tárgy. Ha csak előírt „kötelezmenyt” látunk csak benne – minden lelkesültség nélkül, kárhözatra ítéljük, s csak rontunk vele. A mai kamaszok a filmmel, a médiákkal együtt élnek, használják az Internetet. Viszont elfogadják, igénylik is a segítséget a válogatásban, az értékorientálásban. Ahol már bevezették e stúdiomot, ott nagyon megszerették a tanulók. Ugyanis saját bőrükön érzik, szükséges ez számukra, hisz szabadidejük jelentős részét ezek „árnyékában” töltik. Haszna pedig „csak” abban van, hogy értékpusztító, silányuló világunkban valami kis értékhez csak-csak jutnak.

Komolyan kell vennünk, és csinálnunk, mert nagy lehetőség ez a modul, amely szükségszerűség is egyben! Csináljuk! Mert a jövőről van szó, s ez a jövő a képben rejlik, amikor az audiovizuális média, az Internet révén soha nem látott lehetőségek nyílnak meg előttünk.

Az eszköz tehát létezik. Magyarországon is milliók használják, élvezik. Segíteni kell a felhasználókat ebben: értőn, szakavatottan, felkészülten.

A **Mozgókép és médiaismeret** modul kihívás is! Az a nagyszerű e tárgyban, hogy életteli. Azon kevés tantárgyak közé tartozik, amely életközeli, hétköznapi, „megfogható”. S ebben a mediatizált életünkben ez nem is kevés!

SZEREK NÉLKÜL – SZABADON

ISKOLAI PREVENCIÓS PROGRAMOK

(Városházi Hírek 2003. június)

A Bolyai János Gimnázium prevenciós tevékenységéről nyilatkozott Csupák Adrien tanárnő:

– A Bolyai János Gimnázium továbbtanulásra ösztönző és tehetséggondozó munkája mellett kiemelt helyen szerepel az iskola közösségfejlesztő és egészségnevelő tevékenysége. Az osztályfőnöki órák keretében hat éve működik egy önismeret fejlesztő foglalkozássorozat a 9-10. évfolyam. Ezekben a találkozásokon szerzett tapasztalataink és helyzetértékelő felméréseink alapján egészségnevelő programunkban a drogprevencióra helyeztük a fő hangsúlyt – mondja **Csupák Adrien**, az iskola ifjúságvédelmi felelőse, drogkoordinátora.

A DROG-STOP program keretében egy átfogó, minden osztályra kiterjedő előadássorozatot valósítottak meg neves előadók jelenlétével. Sikerült a tanárok számára is kiszélesíteni a programot, melyben a kábítószerrel kapcsolatos konfliktushelyzeteket dolgozták fel pszichodramatikus eszközökkel.

A város középiskolásai számára preventív jelleggel elindították a kábítószer-fogyasztás veszélyének kitett és érintett fiatalok ön és egymást segítő, rendszeres kapcsolattartó MAGADÉRT nevű csoportját professzionális szakemberek bevonásával. Tapasztalataik szerint az érintett korosztályban a szabadidős hétvégi drogozás meglehetősen elterjedt. A

csoport közösségi élményeken keresztül hozzájárul a pozitív önkép megerősítéséhez, és a helyes döntések kialakításához. Fontosnak tartja az iskola a kortárs csoport szerepét, amely megfelelő keretek biztosítása mellett a személyiség integritását erősítő tapasztalatot nyújt. A csoportban súlyt kap az elfogadás és a pozitív minták megtapasztalása.

Azt elmúlt évben szakemberek bevonásával kiadtak egy ingyenes tájékoztató anyagot *Anyagismeret* címmel, amely a kábítószer-fogyasztás veszélyének kitett iskolás generációt célozta meg.

– Városi szinten terjesztettük segítő szakmai szervek révén (RÉV, HELPI – említi a tanárnő). – A kiadvány eredményesen felhasználható drogprevenációs előadások, beszélgetések háttéranyagaként is.

Munkájuk során az is nyilvánvalóvá vált, hogy a szülők, hozzátartozók részéről a legnagyobb az igény a drogkérdések tisztázására. Így az *Anyagismeret* c. szóróanyag mellett megszerkesztettek egy hasonló szemléletű kiadványt *Vedd észre!* címmel. E két információs segédanyaggal és egyéb preventív munkájukkal szeretnék elérni, hogy a szakemberek minél több helyen tarthassanak drog fórumot, ne csak a célcsoport, hanem a szülők és segítők bevonásával is.